



Bilaga 6. Samrådsredogörelse

Översiktsplan för vindkraft

Tillägg till Översiktsplan för Kungsbacka kommun, ÖP06.



Kungsbacka

Inkomna synpunkter

Översiktsplan för vindkraft i Kungsbacka kommun
Samråd 20 oktober - 22 december 2008

SAMMANFATTNING

En samrådsredogörelse har utarbetats efter att en politisk diskussion har genomförts om vilka större revideringar som ska genomföras, föranledda av samrådet. Med samrådsredogörelsen som grund har ett utställningsförslag till översiktsplan utarbetats. Synpunkter som inte beaktats kommenteras i redogörelsen. Länsstyrelsens synpunkter redovisas separat sist i samrådsredogörelsen.

Större revideringar av planförslaget efter samrådet

- En översyn av dokumentet med hänsyn till att den 1 augusti 2009 trädde en lagändring i kraft. Lagändringen innebär att tidigare prövning enligt både miljöbalken (MB) och plan- och bygglagen (PBL) ska undvikas genom en begränsad prövning enligt PBL.
- Ett tydliggörande att översiktsplanen för vindkraft är en del av översiktsplan för Kungsbacka kommun, ÖP06.
- Tydligare beskrivning av de riktlinjer med mera som kommunen anser är viktigt vid en bedömning av en vindkraftetablerings lämplighet i de olika landskapszonererna.
- Område olämpligt för vindkraft har utökats till att omfatta hela havsområdet.
- Område olämpligt för vindkraft har också utökats med område av intresse för totalförsvaret i södra kommundelen.
- En rekommendation om att Onsala Rymdobservatorium alltid ska vara remissinstans har införts. Även en rekommendation om remissinstanser i övrigt har införts.
- Skyddszoner för Äskhult och Lygnern har tagits bort och ersatts av riktlinjer. Riktlinjerna avser hindra att riksintressena påtagligt skadas genom en särskilt noggrann prövning inom riksintresseområdets påverkanområde samt krav på landskapsbildsanalys.
- Riktlinjer har införts om noggrann prövning i angivna, skyddade områden.
- Riktlinjer för placering och utformning av stora vindkraftverk och vindkraftparker har utvecklats, likaså för utformning och placering av gårdsverk.
- Avsteg från riktlinje om att vindkraftverk ska undvikas har införts som gäller vid vissa bullerutsatta miljöer utanför skyddszon för Onsala Rymdobservatorium.
- Riktlinjer har införts som innebär att en vindkraftetablering kan prövas inom buffertzoner för utvecklingsområde under förutsättning att kommunen i det enskilda fallet bedömer att konflikt mot andra intressen saknas. Likaså kan en etablering prövas inom skyddsområde för Onsala Rymdobservatorium under förutsättning att den godkänns av observatoriet.

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Varbergs kommun har i samrådsskedet inget att invända mot förslaget till översiktsplan för vindkraft. Inte heller Marks kommun finner anledning att invända mot förslaget till översiktsplan. Folkpartiet anser att utredningen är mycket bra och visar till både möjligheter och begränsningar när det gäller utbyggnad av vindkraft i Kungsbacka. Nämnden för Kultur och Turism ställer sig positiv till översiktsplanen för vindkraft. Kungsbacka Naturskyddsförening anser att planen är väl genomarbetad och samtycker i stora drag med den.

Michael och Helena Shanahan stödjer förslaget att bygga vindkraft i kommunen. Julia Eriksson vill också att vindkraftverk ska byggas för att skona miljön från utsläpp.

Idala Kraft ekonomisk förening uppskattar att ett genomarbetat förslag har presenterats, men tycker att det är märkligt att utgångspunkten är områden där man inte kan placera vindkraftverk. Idala Kraft menar även att planen missar att redovisa de positiva verkningarna för näringslivet som vindbruk för med sig. Lantbrukarnas riksförbund (LRF) anser att positiva effekter som ökad sysselsättning och kommunens solidariska bidrag till produktion av miljövänlig energi, hade förtjänat att belysas tydligare i planen. Centerpartiet tycker att vindkraftens betydelse för ett förnyelsebart samhälle ska beaktas och framhållas starkare i planen.

Kristdemokraterna anser att vindkraftsplanen borde ge betydligt mer möjligheter till etablering av vindkraft än vad förslaget nu gör. Thomas Breinfeld vill att planen utformas på ett mera positivt sätt och gärna med konkreta förslag på lämpliga placeringar.

Folkpartiet anser att kommunen bör gå före och främja byggnationen av mindre vindkraftverk, vilket behövs för att möta statens ambitioner om en omfattande utbyggnad av vindkraft. Mikael Sundebäck saknar utredning om små vindkraftverk, exempelvis för uppförande i anslutning till industribyggnader.

Centerpartiet föreslår en revidering av planen vart femte år eller varje mandatperiod, eftersom teknikutvecklingen inom vindkraftsområdet går så snabbt. LRF tycker att planen ska revideras vart tredje till femte år.

Göteborgs Ornitologiska Förening (GOF) anser att Kungsbacka kommun bör offentliggöra alla inkomna vindkraftsanmälningar, exempelvis på hemsidan, så att inga verk med olämpliga placeringar ur fågelsynpunkt ”slinker igenom” systemet.

Kommentar

Vid framtagandet översiktsplanen gör kommunen avvägningar och prioriteringar mellan många olika allmänna och nationella intressen. När planen har antagits av kommunfullmäktige visar den kommunens slutliga avvägning mellan intressena och den blir ett viktigt verktyg för etableringen av vindkraft bland annat genom att processer som följer för genomförandet underlättas. De positiva effekterna och negativa effekterna av vindkraften redovisas i konsekvensbeskrivningen till översiktsplanen. Samråds- och utställningsskedena är viktiga i framtagandeprocessen av översiktsplanen eftersom det är då förslagen till avvägningar diskuteras brett. De förändringar i samrådshandlingen och i miljökonsekvensbeskrivningen som har genomförts mellan samråd och utställning kan betraktas som kommunens svar med anledning av inkomna synpunkter.

Den efter samrådet bearbetade översiktsplanen ger generellt mer utrymme för vidare prövning av vindkraft än samrådshandlingen. För en mer detaljerad redogörelse av förändringarna, se kommentar och förslag under respektive rubrik i samrådsredogörelsen.

Kommunen har valt att inte peka ut lämpliga områden för vindkraft. Prövningsförfarandet enligt miljöbalken innebär att verksamhetsutövaren ska ansvara för att hitta den lämpligaste placeringen och vidta tillräckliga försiktighetsåtgärder.

Riktigt små vindkraftverk är vare sig bygglovspflichtiga eller anmälningsplichtiga enligt miljöbalken. Övriga ”små” vindkraftverk går under riktlinjerna för gårdsverk.

Kommunfullmäktige ska enligt plan- och bygglagen ta ställning ÖPs aktualitet varje mandatperiod, vilket innebär att ett förutbestämt revideringsintervall inte är nödvändigt.

Offentliggörande av alla vindkraftsanmälningar är en intressant idé som kan undersökas vidare. Principen är gångbar för alla anmälningar enligt miljöbalken och inte enbart vindkraftsärenden. Den delade prövningen mellan två lagstiftningar och två myndigheter (kommunen och länsstyrelsen) försvårar möjligen överblickbarheten.

Förslag

Positiva effekter av vindkraften förtydligas i konsekvensbeskrivningen. För övriga revideringar, se under respektive avsnitt i samrådsredogörelsen.

1. INTRODUKTION

Natalie Schwarz menar att energin bör sättas i fokus framför rymdforskning och estetisk hänsyn.

Madeleine Sundbom tycker att kommunen borde sätta upp ett konkret mål för hur mycket vindkraft som ska produceras.

Kommentar

Syftet med ÖP är att visa hur kommunen ställer sig till vindkraftsetableringar. Nationella och internationella mål ligger till grund för att kommunen tar fram en översiktsplan. Att kommunen tydligt tar ställning till hur olika intressen ska vägas mot varandra underlättar genomförandet av statliga och regionala mål, både vad gäller mål för utbyggnad och miljömål. Eftersom kommunen inte tar ställning till lämpliga områden för vindkraft kan inte ett konkret mål för vindkraftsutbyggnad i kommunen sättas.

Förslag

Synpunkterna föranleder ingen förändring av översiktsplanen.

2. FYSISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Vindförutsättningar

Natalie Schwarz menar att Kungsbacka kommun bör jämföra uppgifter om vindförhållanden från Uppsala universitet med uppgifter från SMHI.

Elnätets förutsättningar

Vattenfall Eldistribution AB meddelar att kontakt bör tas med berörd nätägare i ett tidigt skede för att undersöka anslutningsmöjligheten av vindkraftverket.

Fortum Distribution påpekar att det är viktigt att i ett tidigt skede beakta och säkerställa behovet av nya ledningar i planarbeten, då en ansökan om nätkoncession för linje måste tas fram och beviljas av Energimarknadsinspektionen.

Landskapets förutsättningar

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) saknar en motivering till placeringen av gränsen mellan de fyra landskapszonerna samt en konkret beskrivning av var gränsen går.

Kungsbacka Naturskyddsförening anser att vindkraft är olämplig för landskapsbilden i flera områden, bl a Fjärås Bräcka och Äskhults by.

GOF anser att vindkraftsetablering inom Stensjöområdet, Fjärås bräcka och Äskhults by ska undvikas då det skulle förstöra natur- och kulturupplevelsen.

Kommentar

Vindförhållandena som presenteras i ÖP Vindkraft är från Uppsala universitets vindkartering. Det är en grov beskrivning av vindsituationen i Kungsbacka kommun och syftar i huvudsak till att konstatera att det finns goda vindförutsättningar i kommunen. Att inte är exakt har i sammanhanget mindre betydelse eftersom lägen för vindkraft inte föreslås i ÖP.

Landskapszonerna är ett sätt för att tydliggöra skillnaderna i landskap i olika delar av kommunen och systematisera beskrivningen av motstående intressen. Gränserna är grova.

Landskapspåverkan ska prövas vid varje enskild exploatering. Områdena kring Fjärås Bräcka (Lygnern) och Äskhults by behandlas särskilt i ÖP på grund av områdenas känslighet för exploatering. Området runt Stensjön är formellt skyddat genom landskapsbildsskydd.

Förslag

Förklaringen på vindkraftskartan tydliggörs så att landskapszonerna inte kan misstolkas som kommunens rekommendation.

Landskapsbildsskydden markeras på karta

Processen med myndighetskontakter och lämpliga samrådskontakter, bland annat vad gäller elnätets förutsättningar, förtydligas i planen.

3. ALLMÄNNA INTRESSEN

Post- och telestyrelsen, Banverket och Försvarmakten har inkommit med synpunkter. Dessa samt kommentarer och förslag behandlas under länsstyrelsen yttrande.

TeliaSonera AB har inget att erinra över vindkraftsplanen, om hänsyn tas till befintliga radiolänkstråk vid uppförande av vindkraftverk.

Kommentar

Störningar på radiolänkstråk är beroende av vindkraftverkens exakta placering och hanteras därför från fall till fall. Det är viktigt att samråd sker med radiolänkoperatörer med flera.

Förslag

Processen med myndighetskontakter och lämpliga samrådskontakter förtydligas i planen.

4. STÖRNINGAR

Banverket och Svenska Kraftnät har inkommit med synpunkter. Dessa samt kommentarer och förslag behandlas under länsstyrelsen yttrande.

Säkerhetsrisker

Vattenfall Eldistribution AB uppger att minsta horisontella avstånd mellan vindkraftverk och luftledning på högspänningsnivå är fallhöjd plus 10 meter.

Nämnden för Miljö och Hälsoskydd anser att det kan förtydligas att föreslagna avstånd till kyrkor och enstaka bostads- och fritidshus kan underskridas eller behöva utökas. Det måste höras till prövningen i det enstaka fallet att hitta lämpliga avstånd.

Thomas Nilsson och Anne Skantz anser att avstånden 500 meter till enstaka hus och 1000 meter till samlad bebyggelse bör strykas och att de gränsvärden för ljud och skuggor som finns bör bibehållas.

Natalie Schwarz anser att 300 meter till bebyggelse räcker som skyddsavstånd. Madeleine Sundbom menar att gränsen kan sänkas till 450 meter.

Störningar i naturmiljön

Statens Geotekniska Institut har inkommit med synpunkter. Dessa samt kommentarer och förslag behandlas under länsstyrelsen yttrande.

Mölnåls stad menar att en etablering nära Djursjöarna bör undvikas, eftersom det området är värdefullt för natur- och friluftsliv. Folkpartiet undrar hur flyttfåglar från/till fågelskyddsområdet vid Tjolöholm påverkas av vindkraft. Kungsbacka Naturskyddsförening framhåller vikten av att vindkraft inte placeras i känsliga områden för växt- och djurlivet och att särskild hänsyn tas till större rovfåglar.

GOF anser att områden utpekade som olämpliga för vindkraft är väl utformade och rymmer de viktigaste och mest skyddsvärda fågelområdena i kommunen. Dessutom bör man i samband med en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kontakta personer med detaljkännedom om området mellan Lygnern och kommunens nordgräns mot Mölndals och Marks kommuner för samråd. Om man avser att placera vindkraftverk inom ett avstånd av 1 km från kommunens insjöar, bör man kontakta personer med lokalkännedom om områdets fågelfauna.

Moderaterna anser att det bör utredas om vertikala vindkraftverk ger samma störningseffekter som konventionella. Folkpartiet efterfrågar andra typer av turbiner som ger mindre påverkan på miljön.

Kommentar

Vertikala vindkraftverk är ny teknik som prövats på några enstaka platser. Ingenting i planen hindrar dock att ny teknik som kan reducera störningar kan prövas.

ÖP pekar inte ut varje enskilt värdefullt natur- och kulturområde utan förutsätter att de specifika natur- och kulturvärden som kan påverkas av en vindkraftsexploatering utreds i samband med miljöprövningen. Detta gäller t ex Djursjöarna och fågelskyddsområdet vid Tjolöholm. Mellankommunala intressen tas upp i kapitlet om Rekommendationer och riktlinjer.

Värdefulla platser för fåglar pekas inte ut i ÖP. GOFs kunskaper är dock viktiga att ta tillvara och föreningen som kunskapskälla kommer att tydliggöras i planen. GOFs nyligen genomförda atlasinventering är ett användbart kunskapsunderlag vid exploateringar. Något generellt skyddsavstånd till specifika arter kommer inte att införas i planen, men arter som kräver särskild hänsyn kommer att nämnas i avsnittet om störningar på naturmiljön.

Skyddsavståndet om 500 meter till enstaka hus och 1000 meter till sammanhängande bebyggelse är ett riktvärde som avser den samlade störningsbilden. Vid varje enskild prövning avgörs de faktiska förhållandena vilket skyddsavstånd som behövs.

Förslag

Processen med myndighetskontakter och lämpliga samrådskontakter förtydligas i planen.

Säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och högspänningsledning införs.

Fågelarter som kräver särskild hänsyn tas upp i planen.

5. PRÖVNING AV VINDKRAFT

Folkpartiet anser att man bör ta in andra aspekter, exempelvis höjdens inverkan på den visuella miljön, istället för enbart maxeffekter som vägvisare för de olika prövningar som ska göras för vindkraftverk.

Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka påpekar att en beskrivning av den nya, förenklade lagstiftning som är på gång bör införas i planen. Även Gåsevadholms Fideikommiss AB anser att de föreslagna regeländringarna ska beskrivas i vindkraftsplanen och att de ska påverka kommunens ställningstaganden i det fortsatta planarbetet.

GOF anser att kommunen ska besluta att en miljökonsekvensbeskrivning alltid görs för vindkraftsetableringar som ligger inom områden som är olämpliga för vindkraft.

Moderaterna föreslår följande redaktionella ändringsförslag:

- På sidan 52: Ändra till ”skall inlämnas” (istället för ”kan behövas”)
- På sidan 52: Ändra till ”ansökan” (istället för ”anmälan”)

Kommentar

Planen redovisar gällande lagstiftning i prövningsavsnittet. Nivån för prövningar definieras av maxeffekten i den nuvarande lagstiftningen. I planens avsnitt om rekommendationer och riktlinjer redovisas kommunens anvisningar angående höjdernas inverkan på den visuella miljön.

Planen utformas enligt gällande lagstiftning. Om lagen ändras, ändras även planen. Antagna planer ändras vid behov.

Kommunen beslutar om att en miljökonsekvensbeskrivning ska göras när det finns risk för betydande miljöpåverkan. Risk för betydande miljöpåverkan bedöms enligt miljöbalken och sammanfaller inte nödvändigtvis med områden som är olämpliga för vindkraft.

För C-verksamheter enligt miljöbalken kallas ansökan om prövning för anmälan. För vindkraftverk upp till 125 kWh är små vindkraftverk undantaget från bygglovsplikt.

Förslag

Planen ändras för att förtydliga vilka vindkraftverk som är bygglovsfria samt i erforderlig omfattning med hänsyn till eventuellt ändrad lagstiftning.

6. LOKALISERING AV VINDKRAFT

Försvarsmakten har inkommit med synpunkter. Dessa samt kommentarer och förslag behandlas under länsstyrelsen yttrande.

Mölnadal stad bedömer att de föreslagna områdena för vindkraftsetableringar i Kungsbacka kommun inte nämnvärt påverkar dem. En etablering nära Djursjöarna bör dock undvikas, eftersom det området är värdefullt för natur- och friluftsliv.

Wästgöta Wind AB anser att det område till havs som kan utredas för vindkraft är problematiskt, eftersom djupet omöjliggör vindkraft och sjöfarten ytterligare begränsar vindkraftsetablering. Istället vill Wästgöta Wind AB att kommunen planerar för vindkraft inom fyra andra områden närmare land, vilka de redovisar i en särskild kartbilaga.

Natalie Schwarz anser att vindkraftverk bör ligga i anslutning till städer och bostadsområden, eftersom det är människan som gjort sig beroende av el.

Susanne Paulsson-Roos motsätter sig all byggnation till havs. Angelica Erlandsson och Renée Peterson förespråkar utbyggnad till havs.

LRF anser att områden inte ska betecknas som olämpliga för vindkraft bara för att ytorna är små.

Centerpartiet tycker att ”områden där vindkraft kan utredas” bör benämnas positivt som ”utvecklingsområde för vindkraft” eller ”område där vindkraft är möjligt”.

Kommentar

ÖP ger en generaliserad bild av kommunens syn på vindkraftsetableringar och kan inte vara för detaljerad. ÖP pekar inte heller ut varje enskilt värdefullt natur- och kulturområde, exempelvis Djursjöarna, utan förutsätter att de specifika natur- och kulturvärden som kan påverkas av en vindkraftsexploatering utreds i samband med miljöprövningen. Se även kommentarer under Allmänna synpunkter i samrådsredogörelsen. Mellankommunala intressen tas upp i planens kapitel om Rekommendationer och riktlinjer.

ÖP är kommunens verktyg för att avväga motstående intressen. Var vindkraft är lämpligt att bygga till havs utgår således inte bara från var det tekniskt är lättast att bygga utan flera andra intressen och aspekter ska vägas in.

Förslag

Benämningarna av rekommendationer på vindkraftskartan kommer att ändras för att bli analoga med ÖP06. Se vidare under länsstyrelsen yttrande.

ON SALA RYMDOBSERVATORIUM

Rymdstyrelsen välkomnar förslaget om en vindkraftsfri zon kring rymdobservatoriet. De kan dock inte bedöma om 15 km är tillräckligt och vill därför betona nödvändigheten av att det görs en individuell prövning vid varje enskild vindkraftslokalisering även utanför zonen.

Post- och telestyrelsen stöder det förslag som anges i översiktsplanen om en vindkraftsfri zon med 15 km radie runt Onsala rymdobservatorium.

Moderaterna anser att kommunen ska se positivt på verksamheten vid Onsala rymdobservatorium och betrakta observatoriet som ett riksintresse. Det är av yttersta vikt att Onsala rymdobservatoriums vindkraftskarta beaktas. Vid prövning av etablering av vindkraftverk ska rymdobservatoriet vara remissinstans och deras synpunkter prioriteras. Hela havsområdet inom Kungsbacka kommun ska kategoriseras som olämpligt för vindkraft, eftersom vindkraftverk inom horisonten blir ett störningsmoment.

Även Kristdemokraterna anser att det är viktigt att ta hänsyn till Onsala rymdobservatorium, men utanför den vindkraftsfria zonen måste planen bli mycket mer tillåtande för vindkraft. Centerpartiet anser att skyddszonen om 15 km ska gälla och att det utanför zonen ska kunna byggas vindkraftverk utan restriktioner från observatoriets sida.

Nämnden för Miljö och Hälsoskydd har inte sakkännedom nog att avgöra om skyddszonen kring rymdobservatoriet är över- eller underdimensionerad, men menar att observatoriet är av stort nationellt intresse och att ett lämpligt skyddsavstånd rimligtvis ska införlivas i vindkraftsplanen.

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) anser att rymdobservatoriets skyddsområde är för stort tilltaget och föreslår istället en radie om 10 km. Utanför denna zon bör rymdobservatoriets störningskarta ej påverka etableringen av vindkraftverk.

Nätverk för Vindbruk i Kungsbacka kan acceptera en radie om 15 km, om det innebär att rymdobservatoriet inte är remissinstans utanför denna gräns.

Idala Kraft ekonomisk förening anser att rymdobservatoriets inflytande över vindbruk i kommunen måste begränsas till de vindkraftverk som fysiskt placeras närmare än 15 km från antennerna.

Rabbalshede Kraft AB föreslår att skyddszonen är yttersta gräns där observatoriet med stöd av vindkraftsplanen kan påverka byggnation av vindkraftverk.

Även Thomas Breitfeld anser att påverkan från observatoriet endast ska begränsas av radien om 15 km.

Thomas Nilsson och Anne Skantz menar att det hade varit önskvärt med en gräns på 10-12 km, men kan acceptera den föreslagna gränsen om observatoriet inte blir remissinstans utanför 15 km.

Natalie Schwarz menar att externa konsulter bör anlitas för att kontrollera om skyddszonen kring observatoriet kan minskas, alternativt föreslås att det omlokaliseras till en mer lämplig plats.

Onsala rymdobservatorium poängterar att det inte finns en absolut gräns bortanför vilken ett vindkraftverk inte utgör en störningskälla, bortsett från horisontavståndet.

Störningsproblematiken är mycket komplex och därmed svår att empiriskt bestämma. Trots detta finner de förslaget vara acceptabelt. Rymdobservatoriet ber kommunen att upprätthålla en dialog i vindkraftsärenden.

Kommentar

Översiktsplanen är kommunens verktyg för att göra avvägningar och prioritering mellan allmänna och nationella intressen. De positiva effekterna av vindkraft ska vägas mot de störningar som kan orsakas, t ex på Onsala rymdobservatoriums verksamhet. I och med att skydds-zonen införs i en demokratisk process, förankrad hos både rymdobservatoriet och vindkraftsexploaterer, är kommunens avsikt att både kunna skydda rymdobservatoriets intressen och ge möjlighet till utbyggnad av vindkraft i kommunen. Avståndet är inte vetenskapligt utan är ett förslag till kompromiss mellan ambitionen att utveckla vindkraften i kommunen och att möta Onsala rymdobservatoriums behov av störningsfria förhållanden, uttryckta i observatoriets siktlinjeskarta.

Förslag

Processen med myndighetskontakter och lämpliga samråds-kontakter förtydligas i planen. Rekommendation om att Onsala Rymdobservatorium alltid bör vara remissinstans införs.

Skydds-zonen om 15 km runt Onsala rymdobservatorium ligger kvar över land och utvidgas så att hela havet omfattas. Planen förtydligas så att det framgår utan tvetydighet att innanför skydds-zonen har rymdobservatoriets intresse företräde, väger tyngre än andra intressen. Utanför skydds-zonen ges inte observatoriets intressen automatiskt företräde vad gäller lokalisering, däremot är rymdobservatoriet remissinstans i den bemärkelsen att de får lämna synpunkter och ges möjlighet att påverka den tekniska utformningen av en etablering.

Prövnings-möjlighet införs för vindkraftverk inom skydds-zonen runt Onsala rymdobservatorium.

ÄSKHULT OCH LYGNERN

Skyddszonerna runt Lygnern och Äskhult bör minskas, anser Moderaterna. Kristdemokraterna vill inte ha en begränsning runt Äskhult på 5 km. Möjligen kan de tänka sig en gräns om 1 km. Skyddszonen kring Lygnern måste också tas bort. Nämnden för Miljö och Hälsoskydd tycker att det ska vara möjligt att pröva vindkraftsetableringar inom de föreslagna zonerna kring Äskhult och Lygnern. Vindkraftverk som inte stör landskapsbilden kan beviljas prövning.

LRF anser att buffertzonerna kring Lygnern och Äskhult är orimligt stora och föreslår istället zoner om 1 km.

Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka, Idala Kraft ekonomisk förening samt Thomas Nilsson och Anne Skantz anser att skyddsområdena kring Äskhult och Lygnern inte ska omfatta större arealer än de som fastställts i ÖP06.

Rabbalshede Kraft AB föreslår att skyddszonen kring Äskhult minskas till 2 km och att det krävs en speciell redogörelse för visuell och audiell påverkan på Äskhults by för vindkraftverk inom ett avstånd av 2 till 5 km.

Gåsevadsholms Fideikommiss AB anser att områdena kring Lygnern – Fjärås bräcka och Äskhults by inte bör utökas med extra skyddszoner. Bakgrunden till detta är att miljödomstolen har bedömt att de planerade vindkraftverken på fastigheten Dal 1:1 inte medför någon påverkan på landskapsbilden.

Kommentar

Landskapsbilden är ett bärande bevarandebegrepp i riksintresseområdena Äskhults by och Lygnern. Ett av ÖPs syften är att tydliggöra hur vindkraft kan byggas ut i kommunen utan att påtagligt påverka riksintressena negativt.

Förslag

Zonerna där vindkraft är olämpligt runt Lygnern och Äskhults ersätts med en rekommendation där särskilda prövningskriterier gäller. Inom 5 km runt Äskhults by ska det visas att riksintressets värden inte påtagligt skadas visuellt eller audiellt. Runt Lygnern gäller 2 km som analysområde för landskapsbilden.

BULLERSTÖRDA MILJÖER

Kristdemokraterna anser att den del av motorvägen som ligger utanför Onsala rymdobservatoriums skyddszon är mycket lämplig för vindkraft, eftersom det redan är bullerstört där. Centerpartiet tycker att det borde utredas vidare om möjlighet finns att inkludera områdena närmast motorvägen som möjliga placeringar för vindkraft, trots ett avstånd på mindre än 15 km från Råö. Nämnden för Miljö och Hälsoskydd tycker att det ska vara möjligt att pröva vindkraftsetableringar längs de stora infrastrukturstråken, där det redan är bullerstört. Även LRF anser att det är lämpligt att placera vindkraftverk utmed motorväg, järnväg och andra bullerskapande verksamheter. Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka och Idala Kraft ekonomisk förening vill ha en skrivning som anger att vindkraftverk ska tillåtas inom områden med storskalig infrastruktur. Thomas Breitfeld samt Thomas Nilsson och Anne Skantz förespråkar vindkraft utmed motorvägen.

Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka och Idala Kraft ekonomisk förening anser att området väster Anneberg mellan kommungräns-motorväg-järnväg-landskapszonsgräns bör omvandlas till område möjligt för vindbruk.

Kommentar

En stor del av järnvägen och väg E6 ligger inom skyddszonen för Onsala rymdobservatorium. Att de områdena är bullerstörda ändrar inte förutsättningarna för störningar på verksamheten vid observatoriet.

Förslag

Möjlighet för prövning av vindkraft i bullerstörda miljöer införs inom olämpligt område. Detta ska gälla inom 500 meter från väg E6 och Västkustbanan, utanför skyddszon för Onsala rymdobservatorium.

Kartan ändras så att hela landskapszon ”Inland”, där inga andra restriktioner finns, betecknas som ”Område där vindkraft kan utredas”. Dessutom införs möjlighet till avsteg inom buffertzoner för utvecklingsområden. Etablering av vindkraft ska kunna prövas där kommunen bedömer att etableringen inte hindrar tätortsutvecklingen och prövas då enligt rekommendationerna för ”Områden där vindkraft kan utredas”.

VINDKRAFTVERK I GRUPP

Moderaterna menar att större vindkraftsparker bör prioriteras där så är lämpligt, då de ger maximalt energitillskott med minimala störningar och en låg administrationskostnad. Även centerpartiet föreslår att det av ekonomiska och estetiska skäl kan vara lämpligt att placera vindkraftverk i grupp.

LRF menar att vindkraftverk inte måste byggas i grupp, eftersom det försvårar för enskilda markägare att bygga på sin mark.

Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka, Idala Kraft ekonomisk förening, Thomas Breitfeld samt Thomas Nilsson och Anne Skantz vill ha en skrivning som anger att enstaka vindkraftverk ska tillåtas där så är lämpligt.

Kommentar

Kommunen förespråkar i allmänhet vindkraftverk i grupp. Det möjliggör att de goda exploateringslägen som finns i kommunen samordnas för god hushållning av mark.

Förslag

Synpunkterna föranleder ingen förändring av översiktsplanen.

RIKTLINJER

Nämnden för Miljö och Hälsoskydd anser att det bör finnas en riktlinje som anger en sluttid för driften av vindkraftverk. Dessutom menar man att det i avsnittet om riktlinjer saknas principer för hur lokala kultur-, natur- och rekreationsvärden ska beaktas. Man ifrågasätter även om det är lämpligt att ange en totalhöjd på 150 meter, eftersom det kan vara teknik- och effekthämmande.

Nätverk för Vindkraft i Kungsbacka menar att de regler och anvisningar för etablering av vindkraftverk som Boverket har utfärdat bör gälla i Kungsbacka och inte de som anges i planen. Moderaterna föreslår att ”bör” utgår i meningen på sidan 70, om att gårdsverk placeras på ett sådant sätt att riktvärden för buller och skuggor inte överskrids.

Kommentar

ÖPs riktlinjer är vägledande och inte styrande eller juridiskt bindande och bygger bland annat på Boverkets riktlinjer. De rekommendationer och riktlinjer som anges i planen är kommunens tolkning och lokala anpassning av allmänna och generella råd från bland annat Boverket. Därför används uttryck som ”bör” och liknande för riktlinjer enligt planen (kommunens bedömningar) och uttryck som ”ska” och ”får” för bindande regler enligt lagar och motsvarande.

Totalhöjd om 150 meter anges eftersom det är den höjd som bedömningar i planen grundas på, tillika de riktlinjer som utarbetats. Högre verk kräver ytterligare hänsyn samt andra bedömningar och riktlinjer.

Förslag

Riktlinjer respektive checklista ses över. Riktlinjer om avveckling införs.

LÄNSSTYRELSEN I HALLANDS LÄN

ÖVERGRIPANDE SYNPUNKTER

Länsstyrelsen anser att handlingen som helhet är lättläst och relativt tydlig. Kartorna har dock en ganska liten skala. Det vore även bra om huvudkartan redovisade angränsande kommuner.

Länsstyrelsen anser att förslaget tydligare ska redovisa sambanden med och konsekvenserna för översiktsplanen som helhet.

Kommentarer och förslag

Ett förtydligande av hur ÖP06 och ÖP Vindkraft är kopplade till varandra införs i planen. Kartans benämningar ändras så att de stämmer överrens med benämningarna i ÖP06. Konsekvenserna för ÖP06 utvecklas ytterligare. Kartredovisningen ses över.

DE FRÅGOR STATEN SKA BEVAKA

Riksintressen mm

Förslaget och MKBn ska redovisa hur andra riksintressen än naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård inom föreslagna utredningsområden tillgodoses, t ex riksintresset för yrkesfisket.

Även riksintressen i angränsande kommuner ska behandlas i förslaget.

Riksintressena för kommunikationer bör kompletteras med utförligare beskrivningar av riktlinjer och hänsynstagande till luftfartens respektive järnvägens intressen i förslaget, MKBn och i checklistan. Banverket menar att järnvägen påverkas på mer än ett sätt. Risker för störningar i radiotrafiken och transporter till och från vindkraftverken är exempel på detta. Banverket påpekar också att skyddsavståndet från järnväg till vindkraftverk har förlängts och ska vara minst vindkraftverkets totala höjd plus 20 meter.

Fladen ska markeras som ett område olämpligt för vindkraft eftersom det är särskilt värdefullt ur naturvårdens synvinkel.

Hälso-, miljö- och riskfaktorer

Länsstyrelsen anser att förslagshandlingen, MKB, och checklistan ska kompletteras med PTS rekommendation om att radiolänkoperatörerna skall tillställas förslag om vindkraftsexploateringar vid samråd.

Vindkraftverk bör inte tillåtas inom en 200 m bred zon kring radiolänken i Länsbasnätet. Om vindkraftverk ändå placeras inom zonen ska en fördjupad analys avseende störningar i radiokommunikationer genomföras.

Synpunkter om olyckor till havs ska inarbetas i förslagshandlingen, MKBn och i checklistan. Synpunkterna gäller bland annat ansvarsfrågor, risker för skeppskollision och remissinstanser.

Svenska Kraftnät vill tillställas förslaget om vindkraftsexploateringar vid samråd.

Svenska Kraftnäts riktlinjer för anslutning för vindkraftverk till stamnätet och driftsäkerhetstekniska krav enligt föreskriften SvKFS2005:2 ska införas i planförslaget och i checklistan.

Kommentarer och förslag

Beskrivningen av riksintressen kompletteras. Riksintresseområdet Fladen pekas ut som olämpligt för vindkraft genom att hela havsområdet enligt utställningshandlingen ingår i område ”olämpligt för vindkraft”. Ett avsnitt om järnvägens intressen med bland annat skyddsavstånd mellan järnväg och vindkraftverk införs i ÖP. Processen med myndighetskontakter och lämpliga samrådskontakter, bland annat Banverket och Luftfartsverket, förtydligas. Utställningshandlingen kompletteras också angående olyckor till havs, bland annat hänvisas synpunkter till Sjöfartsverket samt myndigheter med räddningstjänstansvar.

Information om och restriktioner kring Länsbasnätet läggs till i planen.

Riktlinjer för anslutning för vindkraftverk till stamnätet och driftsäkerhetstekniska krav tillkommer. Checklistan kompletteras.

RÅDGIVANDE SYNPUNKTER OM ALLMÄNNA INTRESSEN

Försvarsmaktens synpunkter

Försvarsmakten är remissinstans för alla ärenden avseende vindkraft, inte i princip alla som det står i planförslaget.

Nya föreskrifter om markering av höga objekt gäller sedan 1 oktober 2008. 90 meter bör således ändras till 45 meter.

Blanketten ”Uppförande av hinder” heter ”Flygsäkerhetsanmälan” i det nya förslaget till Luftfartslag.

Det marina övnings- och skjutområdet ”Känsö” bör tas bort som utredningsområde.

I allra sydligaste delen av kommunen är vindkraft i konflikt med totalförsvarets intressen.

Inflygning till Landvetters flygplats kan påverkas av vindkraftsutbyggnad i den nordöstra delen av kommunen. Förslag till vindkraftsutbyggnad i dessa delar ska remitteras LfV och Försvarsmakten.

Natur- och kulturmiljövård

Redovisning av det nybildade naturreservatet Skoga saknas.

Påbörjad naturreservatsbildning finns i det södra utredningsområdet.

För att naturreservaten och Natura2000-områden ska upplevas som attraktiva bör skyddsavstånd finnas.

Redovisning av landskapsbildsskydd, djur- och växtskyddsområden och myrskyddsplaner saknas. Dessa bör redovisas.

Planförslaget och MKBn bör kompletteras med vilken hänsyn som ska tas till fåglar och fladdermöss vid planering av vindkraftverk.

Det bör övervägas att ändra gränsdragningen för område olämpligt för vindkraft kring Lygnern så att även Stensjön ingår. Detta för att skydda en värde-trakt med särskilt höga ekologiska

Landskapsanalyser

Länsstyrelsen rekommenderar att landskapsanalyser görs i samband med vindkraftsexploateringar.

Sydhavsvind/Onsala rymdobservatorium

En större frizon kan behövas för att freda kusten med beaktande av upplevelsemässiga skäl och störningsmässiga skäl till observatoriet. I planeringsunderlaget Sydhavsvind föreslås en frizon om 15 km från kusten. Onsala rymdobservatorium bör höras i varje enskilt ärende.

Strandskydd

Eventuellt kan nya regler om strandskydd behöva beaktas.

Prövning av vindkraft

Planförslaget bör kompletteras med att detaljplanekravet inträder åtminstone för anläggningar över 25 MW.

Länsstyrelsen föreslår också ett antal frågor att beakta i detaljplaneläggning. Ny lagstiftning förväntas innan ÖP ställs ut. Detaljplanekravet kommer sannolikt se annorlunda ut i den nya lagstiftningen.

Kommentarer och förslag

Försvarsmaktens förslag på ändringar tillförs planen. Skjut- och övningsområdet "Känsö" pekas ut som olämpligt för etablering av vindkraft. Området längst i söder pekas ut som olämpligt för etablering av vindkraft. Processen med myndighetskontakter och lämpliga samrådskontakter förtydligas i planen.

Naturreservatet Skoga läggs till i planen. Ej genomförda naturreservatsbildningar kommer inte tas med i ÖP Vindkraft. Generella skyddsavstånd till naturreservat respektive Natura2000-områden kommer inte införas i planen. Påverkan på dessa områden hanteras i prövningen i det specifika fallet. Kartmaterialet kompletteras med information om landskapsbildsskydd och djur- och växtskyddsområden. Områden i myrskyddsplanen och skogsstrategin har inte något formellt skydd utan påverkan på dessa områden hanteras i prövningen i det enskilda fallet. Vilken hänsyn till natur- och kulturvärden, t ex naturområden eller specifika arter/artgrupper, varierar från fall till fall och måste hanteras i den specifika prövningen. Beskrivningen av störningar på naturmiljön kompletteras med ett antal fågelarter som betraktas som extra känsliga.

Landskapsanalyser behandlas i ÖPs andra kapitel. Landskapsbildsanalyser för det enskilda fallet bedöms behöva utföras vid de flesta prövningar, varför riktlinje om detta införs i planen.

Onsala rymdobservatorium föreslås som remissinstans i samtliga ärenden, men har företräde vad gäller lokalisering endast inom skydds-zonen runt observatoriet samt inom hela havsområdet. Större frizon bedöms inte behövas.

Ny lag för strandskydd gäller sedan 29 april 2009. Lagändringen föranleder inga förändringar i ÖP för vindkraft.

Länsstyrelsens allmänna råd noteras.

